

PROVEDBENI PROGRAM
GRADA ČAZME
ZA RAZDOBLJE
2025.-2029. GODINE

Rujan, 2025. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Zakonodavni i strateški okvir	1
2. ANALITIČKA PODLOGA	4
2.1. Djelokrug jedinice lokalne samouprave	4
2.2. Položaj i okruženje grada Čazme	5
2.3. Stanovništvo	6
2.4. Kultura	8
2.5. Sport	12
2.6. Turizam	14
2.7. Obrazovanje	14
2.8. Gospodarstvo	17
2.9. Okoliš	20
3. VIZIJA I MISIJA GRADA ČAZME	22
4. SWOT ANALIZA	23
5. STRATEŠKI OKVIR GRADA ČAZME U RAZDOBLJU 2021.-2025.	25
6. POPIS MJERA, AKTIVNOSTI I POKAZATELJA REZULTATA	27
7. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVEDBE	45

UVODNA RIJEČ GRADONAČELNICE

Poštovane stanovnice i stanovnici Grada Čazme,

pred vama je dokument koji predstavlja viziju razvoja našega Grada te mjere, programe i projekte koje planiramo provesti u mandatnom razdoblju od 2025. do 2029. godine. Riječ je o jasnom i odgovornom planu usmjerenom na daljnji napredak Čazme i stvaranje još kvalitetnijih uvjeta za život svih naših sugrađana.

U nadolazeće četiri godine nastavljamo započeti razvojni put – dovršit ćemo niz već pokrenutih projekata, ali i hrabro započeti nove, s naglaskom na unapređenje prometne i komunalne infrastrukture, razvoj bogatije kulturne i turističke ponude, digitalizaciju gradske uprave, jačanje obrazovanja te daljnji razvoj sportskih sadržaja. Posebnu pažnju posvetit ćemo i podizanju razine socijalnih i zdravstvenih usluga, kako bismo osigurali sigurnu i uključivu zajednicu za sve generacije.

Briga o okolišu, kao i kontinuirano podizanje kvalitete života djece, mladih i starijih osoba, ostaju među našim najvažnijim prioritetima. Naš je cilj grad koji se razvija održivo, promišljeno i s čovjekom u središtu svih odluka.

Vjerujem da ćemo, uz zajedništvo, suradnju i povjerenje, uspješno ostvariti ambiciozne ciljeve ovoga programa te učiniti Grad Čazmu još ljepšim, snažnijim i perspektivnijim mjestom za život – danas i za buduće generacije.

**GRADONAČELNICA
VALENTINA ČANAĐIJA**

1. UVOD

Provedbeni program grada Čazme kratkoročni je akt strateškog planiranja koji se donosi na rok od četiri godine odnosno na rok trajanja mandata novoimenovanog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave.

Dana 28. kolovoza 2025. godine Gradonačelnica je donijela Odluku o pokretanju postupka izrade Provedbenog programa Grada Čazme za mandatno razdoblje 2025.-2029. godine (KLASA: 302-01/25-01/02, URBROJ: 2103-2-04/06-25-1, od 28.08.2025. godine).

U izradi Provedbenog programa sudjelovalo je Radno tijelo gradske uprave Grada Čazme sukladno Odluci o imenovanju Radnog tijela za pripremu i provođenje postupka izrade Provedbenog programa Grada Čazme za mandatno razdoblje 2025.-2029. godine (KLASA: 302-01/25-01/02, URBROJ: 2103-2-04/06-25-2, od 28.08.2025. godine).

1.1. Zakonodavni i strateški okvir

Obveza izrade Provedbenog programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji se na odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 123/17 i 151/22) te Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, broj 37/23).

Mjere definirane u Provedbenom programu usklađene su sa Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, kao hijerarhijski najvišim aktom strateškog planiranja sukladno odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 123/17 i 151/22) kao i sa Planom razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2021.-2027. godine čija se provedba podupire provedbom opisanih mjera.

Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, broj 44/23) propisani su rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja. Nositelji izrade provedbenog programa obvezni su izvještavati o napretku provedbe mjera i ostvarivanju povezanih pokazatelja rezultata jednom godišnje.

Nacionalna razvojna strategija je hijerarhijski najviši akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj te služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske. Nacionalna razvojna strategija sadrži dugoročnu viziju razvoja Republike Hrvatske i prioritete za ulaganje u desetogodišnjem razdoblju.

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine donosi sljedeće smjerove razvoja i strateške ciljeve:

RS 1. Održivo gospodarstvo i društvo

SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo

SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi

SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom

SC 4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske

RS 2. Jačanje otpornosti na krize

SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život

SC 6. Demografska obnova i bolji položaj obitelji

SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj

RS 3. Zelena i digitalna tranzicija

SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost

SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva

SC 10. Održiva mobilnost

SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva

RS 4. Ravnomjeren regionalni razvoj

SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima

SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti

Provedbeni program mora biti usklađen sa strateškim ciljevima i prioritetima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine i sa Planom razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije.

Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje 2022.-2027. godine usvojila je Županijska skupština Bjelovarsko-bilogorske županije 7. listopada 2022. godine a njegova svrha jest utvrđivanje strateškog okvira razvoja Županije. Plan razvoja obuhvaća ključne strateške odrednice kao što su strateški prioriteti, posebni ciljevi, mjere kao i projekti od strateškog značaja.

Također, predstavlja okvir za postizanje usklađenosti s europskim i nacionalnim planovima. Sukladno navedenom, Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2022.-2027. godine osigurava poveznicu s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine.

Grad Čazma u narednom razdoblju moći će se povezivati na prioritete, ciljeve i mjere Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2022.-2027. godine sukladno svojim potrebama i strateškim projektima.

Provedbeni program Grada Čazme za razdoblje 2025.-2029. godine usklađen je sa Planom razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2022.-2027. godine kao hijerarhijski nadređenim strateškim aktom te se na navedeni dokument nadovezuju strateški smjerovi razvoja Grada.

Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2022.-2027. godine usklađen je sa Nacionalnom razvojnom strategijom 2030. kroz sljedeće prioritete i ciljeve:

Prioriteti	Posebni ciljevi	Usklađenost sa strateškim ciljevima NRS-a 2030
1. Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva	1. Razvoj povoljnog poslovnog okruženja	Konkurentno i inovativno gospodarstvo (SC 1, NRS 2030)
	2. Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva	Konkurentno i inovativno gospodarstvo (SC 1, NRS 2030)
	3. Održiva proizvodnja i prerada hrane	Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva (SC 9, NRS 2030)
	4. Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja u Županiji	Obrazovani i zaposleni ljudi (SC 2, NRS 2030)
2. Podizanje kvalitete života na području cijele Županije	5. Demografski razvoj Županije	Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji (SC 6, NRS 2030)
	6. Unapređenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi	Zdrav, aktivan i kvalitetan život (SC 5, NRS 2030)
	7. Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacija civilnog društva (OCD)	Zdrav, aktivan i kvalitetan život (SC 5, NRS 2030)
3. Zelena i digitalna tranzicija	8. Jačanje energetske tranzicije	Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost (SC 8, NRS 2030)
	9. Razvoj okolišne infrastrukture	Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost (SC 8, NRS 2030)
	10. Jačanje integriranog prometa	Održiva mobilnost (SC 10, NRS 2030)
4. Kvalitetno upravljanje Županijom	11. Očuvanje prirodne baštine	Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost (SC 8, NRS 2030)
	12. Osnaživanje ljudskih potencijala i suradnje	Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom (SC 3, NRS 2030)
	13. Jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite na području Županije	Sigurnost za stabilan razvoj (SC 7, NRS 2030)

2. ANALITIČKA PODLOGA ZA IZRADU PROVEDBENOG PROGRAMA

2.1. Djelokrug jedinice lokalne samouprave

Grad Čazma je samostalan u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom, te podliježe nadzoru zakonitosti rada i akata tijela Grada Čazme. Grad Čazma u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje, sukladno zakonskim propisima,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području,
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Poslovi iz samoupravnog djelokruga utvrđuju se odlukama Gradskog vijeća i Gradonačelnice u skladu sa zakonom i Statutom Grada Čazme.

Gradska uprava i gradske ustanove

U gradskoj upravi Grada Čazme zaposleno je dvanaest službenika i jedan namještenik.

Ustrojena su tri upravna odjela:

- Upravni odjel za društvene djelatnosti i pravne poslove,
- Upravni odjel za proračun, financije, gospodarstvo i EU fondove,
- Upravni odjel za komunalno gospodarstvo, uređenje prostora i zaštitu okoliša.

Grad Čazma ima pet proračunskih korisnika koji se financiraju iz Proračuna Grada Čazme.

Proračunski korisnici Grada Čazme su:

1. Javna ustanova Razvojna agencija Čazma
2. Centar za kulturu Čazma
3. Gradska knjižnica Slavka Kolara
4. Dječji vrtić „Pčelica“
5. Javna vatrogasna postrojba Grada Čazme

Trgovačka društva u kojima Grad Čazma ima vlasnički udio, vrlo su važna za zapošljavanje te znatno pridonose cjelokupnoj gospodarskoj aktivnosti, posebno stoga što pružaju usluge od javnog interesa.

Trgovačka društva u (su)vlasništvu Grada Čazme su:

1. Komunalije d.o.o. Čazma

Komunalije d. o. o. je tvrtka u vlasništvu grada Čazme čija je zadaća obavljanje djelatnosti od općeg i zajedničkog interesa za Grad Čazmu te pružanje kvalitetne usluge građanima. Djelatnosti kojima se bave obuhvaćaju sljedeće: održavanje čistoće, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnice na malo, opskrba plinom, održavanje groblja te obavljanje pogrebnih poslova, prodaja pogrebne opreme, izgradnja objekata kategorije F – građevinarstvo, postavljanje instalacije za vodu, plin, grijanje i hlađenje, izgradnja i održavanje uređaja i objekata javne rasvjete te upravljanje stambenim zgradama.

2. Informativni centar - Hrvatska radio postaja Čazma d.o.o.

2.2. Položaj i okruženje Grada Čazme

Grad Čazma se nalazi u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Područje Grada Čazme na sjeveru graniči sa općinom Dubrava, na istoku s općinama Štefanje i Ivanska, na jugu s općinama Velika Ludina, Popovača i Križ i na zapadu sa gradom Ivanić-Grad i općinom Kloštar-Ivanić.

Grad Čazma se nalazi na površini od 238 km² odnosno zauzima 9,03% površine Bjelovarsko-bilogorske županije. Prema krajobraznoj regionalizaciji pripada području Panonske Hrvatske. Naselje Čazma je udaljeno 60 km od Zagreba i 30 km od središta županije - Bjelovara.

Područje grada obuhvaća 36 naselja: Andigole, Bojana, Bosiljevo, Cerina, Čazma, Dapci, Dereza, Donji Draganec, Donji Dragičevac, Donji Lipovčani, Donji Miklouš, Gornji Draganec, Gornji Dragičevac, Gornji Lipovčani, Gornji Miklouš, Grabik, Grabovnica, Komuševac, Marčani, Martinac, Milaševac, Novo Selo, Općevac, Palančani, Pavličani, Pobjenik, Pobrđani, Prnjarovac, Prokljuvani, Siščani, Sovari, Suhaja, Vagovina, Vrtlinska, Vučani i Zdenčec.

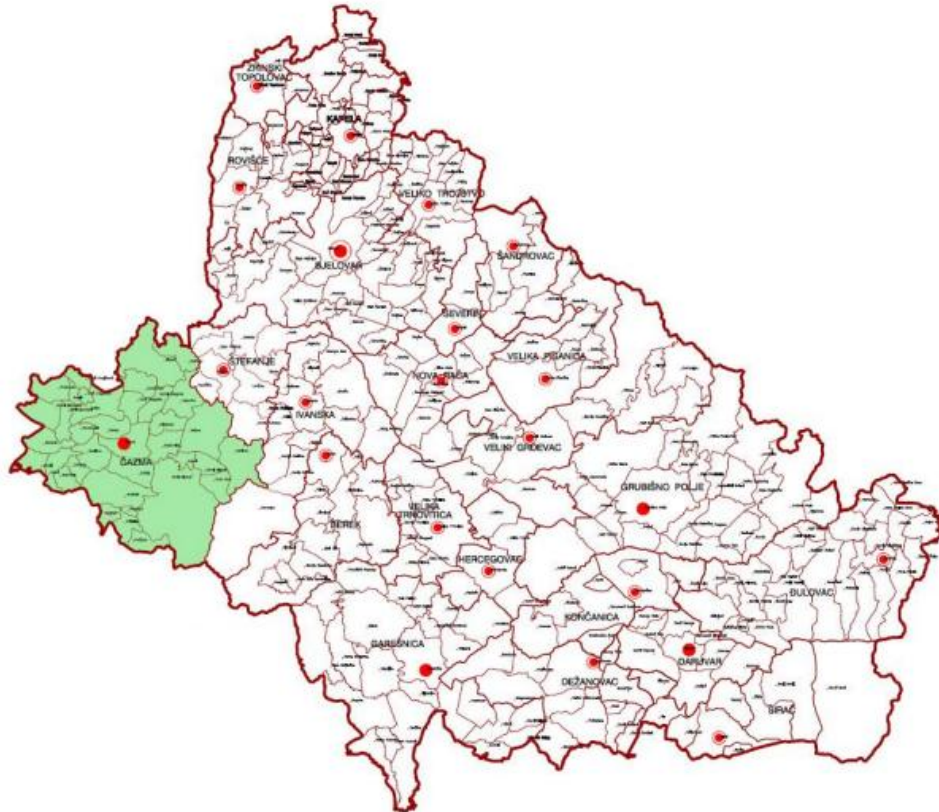
Područje grada Čazme dobro je povezano županijskim i državnim cestama sa susjednim gradovima i općinama te sa sjedištem županije, Bjelovarom. Cestovnu mrežu na području grada čine javne (županijske i lokalne) te nerazvrstane ceste.

Glavni prometni pravci su državne ceste D43 i D26 koje povezuju Čazmu sa Bjelovarom odnosno Ivanić-Gradom i Dubravom. Također, od značaja je i cesta ŽC 3128 koja povezuje Čazmu i Veliku Ludinu.

Čazma pripada slivu dviju rijeka, Česme i Ilove. Sliv se prostire između Bilogore, Kalnika i Moslavačke gore. Grad Čazma ima bogate prirodne resurse kao što su ribnjaci, šetnice i šume.

Karakterizira ju klima toplo umjerenog kišnog tipa gdje prosječna godišnja temperatura zraka iznosi oko 10 C. Zime su blage s prosječnom najnižom temperaturom između -3 i 18 C. Prosječna temperatura najtoplijih mjeseci iznosi 22 C. Navedena klima je povoljna za razvoj poljoprivrede, kao i za razvoj raznih turističkih i kulturnih sadržaja.

Tablica 1. Položaj Grada Čazme u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji

Izvor: interni podaci Grada Čazme

2.3. Stanovništvo

Prema Popisu stanovništva 2021. godine broj stanovnika Grada Čazme iznosi 6.930 što je 1.147 manje nego 2011. godine. Prosječna starost iznosi 43,8; indeks starenja 148,2 a koeficijent starosti 30,1 (izvor: dzs.hr).

Prosječna gustoća naseljenosti je 29,18 stanovnika/km², što je ispod županijskog prosjeka od 38,74 stanovnika/km² te ispod prosječne gustoće naseljenosti u Republici Hrvatskoj koja iznosi 68,70 stanovnika/km².

Prema broju stanovnika Grad Čazma je četvrti grad po veličini u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. U naselju Čazma živi najveći broj stanovnika, ukupno 2.417 od čega 1.156 čine muškarci a 1.261 žene. Ostala naselja po vrsti pripadaju seoskim naseljima od čega veći broj stanovnika živi uz glavne županijske ili državne prometnice.

Tablica 2. Demografski pokazatelji

Pokazatelj	Grad Čazma		Bjelovarsko-bilogorska županija		Republika Hrvatska	
Broj stanovnika	6.930		101.879		3.871.833	
Muškarci %	49,10%	3.402	49,49 %	50.415	48,17 %	1.864.142
Žene %	50,90%	3.528	50,51 %	51.464	51,73 %	2.007.691
Udio mladih od 20	20,30%	1.407	19,40 %	19.760	19,14 %	741.145
Udio 65 i više	22,29%	1.545	23,24 %	23.674	22,45 %	869.239
Indeks starenja	148,2		161,8		156,2	
Prosječna starost	43,8		44,7		44,3	
Prosječna starost muškaraca	42,7		42,7		42,6	
Prosječna starost žena	45,0		46,6		46,0	
Gustoća naseljenosti st/km ²	29,18		38,59		68,41	

Izvor: Državni zavod za statistiku

Podaci o demografskim pokazateljima ukazuju da Grad Čazma ima ukupno 6.930 stanovnika, čime čini oko 6,8% ukupnog stanovništva Bjelovarsko-bilogorske županije. Spolna struktura je uravnotežena, s blagom prevagom žena (50,9%), što je usporedivo s prosjekom Županije.

Dobna struktura stanovništva upućuje na izražene demografske izazove. Udio mladih mladih od 20 godina iznosi 20,3%, što je nešto više od županijskog prosjeka (19,4%), dok je udio starijih od 65 godina 22,29%, što je nešto niže od udjela na razini BBŽ (23,24%). Unatoč tome, indeks starenja u Čazmi iznosi 148,2, što i dalje ukazuje na predominaciju starije populacije, iako povoljnije u odnosu na cijelu Bjelovarsko-bilogorsku županiju (161,8).

Prosječna starost stanovništva Čazme iznosi 43,8 godine, nešto niže od županijskog prosjeka (44,7), a prosječna starost muškaraca i žena također je povoljnija u odnosu na Bjelovarsko-bilogorsku županiju. Gustoća naseljenosti od 29,18 stanovnika/km² znatno je niža od županijske (38,59), što potvrđuje pretežito ruralni karakter područja.

Ukupno gledano, demografski pokazatelji Grada Čazme upućuju na nešto povoljniju dobnu strukturu u usporedbi s prosjekom Bjelovarsko-bilogorske županije, no i dalje su prisutni izraženi trendovi starenja stanovništva i niske gustoće naseljenosti koji utječu na dugoročni razvojni potencijal.

Tablica 3. Prirodno kretanje stanovništva u Čazmi

Godina	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks
2020.	65	112	-47	58,0
2021.	65	139	-74	46,8
2022.	66	121	-55	54,4
2023.	65	112	-47	58,0
2024.	67	101	-34	66,3

Izvor: Državni zavod za statistiku

U Tablici 3. Prirodno kretanje stanovništva u Čazmi prikazani su podaci o prirodnom kretanju stanovništva Grada Čazme u razdoblju od 2020. do 2024. godine koji pokazuju kontinuirano negativan trend. Broj živorođenih ostao je stabilan, kreće se između 65 i 67 godišnje, dok je

broj umrlih svake godine bio značajno viši, što je rezultiralo stalnim negativnim prirodnim prirastom od –34 do –74 osobe godišnje.

Vitalni indeks, koji izražava omjer živorođenih i umrlih, kretao se u rasponu od 46,8 do 66,3, što upućuje na to da na svakih 100 umrlih dolazi manje od 70 rođenih. Unatoč blagom poboljšanju u 2024. godini, ukupni pokazatelji jasno potvrđuju nastavak dugoročno nepovoljnog demografskog kretanja.

2.4. Kultura

Kultura grada Čazme temelji se na bogatoj povijesnoj baštini, aktivnim kulturnim ustanovama, tradicijskim običajima i manifestacijama koje čuvaju lokalni identitet te unaprjeđuju društveni i turistički život zajednice.

Kulturni razvoj u posljednjim godinama prati proces jačanja kulturne infrastrukture i aktivnosti lokalnih udruga, uz sve izraženiju težnju prema valorizaciji baštine i kulturnog turizma, posebno kroz izrađeni Plan upravljanja destinacijom grada Čazme, koji kulturu prepoznaje kao jedan od stupova identiteta destinacije.

Kulturna infrastruktura grada Čazme temelji se na nekoliko ključnih ustanova i prostora koji omogućuju kontinuiranu provedbu kulturnih programa:

- **Centar za kulturu Čazma** – osnovna gradska kulturna institucija koja provodi programe u području glazbenih, scenskih, filmskih i obrazovnih aktivnosti. Centar je nositelj velikog broja kulturnih događanja i programskih inicijativa te djeluje kao važna točka okupljanja. Gradski muzej Čazma djeluje u sastavu ustanove Centar za kulturu Čazma te je njegova zadaća da čuva, dokumentira i interpretira povijest čazmanskoga kraja. Muzej posjeduje zbirke arheološke, etnografske i povijesne građe te provodi edukativne i izložbene programe važnog lokalnog karaktera.
- **Sakralni i povijesni objekti** – osobito istaknuta je Crkva sv. Marije Magdalene, jedno od najvrjednijih sakralnih zdanja kontinentalne Hrvatske, kao i Gradina – arheološki lokalitet srednjovjekovne utvrde koji se nalazi u samom centru grada te crkve u prigradskim naseljima.
- **Društveni domovi** – koriste se za okupljanja, kulturne priredbe i rad udruga.

Centar za kulturu Čazma je ustanova kulture koja u svojem sastavu kao ustrojbenu jedinicu ima Gradski muzej Čazma. Djelatnost Centra obuhvaća: muzejsku djelatnost, galerijsko-izložbenu djelatnost, kino-prikazivačku djelatnost, organiziranje i promicanje svih oblika kulturno-umjetničkog stvaralaštva.

Gradski muzej Čazma je opći muzej u sastavu ustanove Centar za kulturu Čazma koji sakuplja, čuva i promovira materijalnu i nematerijalnu baštinu, znanja, vještine, dokumente i podatke kao rezultat života, rada i djelovanja prošlih i sadašnjih stanovnika, institucija, ustanova i gospodarstva područja Grada Čazma i zavičaja Moslavine. Centar za kulturu/Gradski muzej Čazma vlasnik je 21 muzejske zbirke u kojima je oko 16 tisuća muzejskih predmeta. Uz vlastite

baštinske predmete, Muzej skrbi za gotovo 800 predmeta čiji su vlasnici druge pravne i fizičke osobe.

Muzej istražuje nematerijalnu baštinu područja Grada Čazme i potiče njeno očuvanje te je jedan od nositelja zaštite pod nazivom *Zapovijed pod lipom* u Mikloušu koje je zaštićeno nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske. Muzej je inicijator i nositelj članstva crkve sv. Marije Magdalene u Čazmi Kulturne rute Vijeća Europe TRANSROMANICA koja povezuje zajedničko romaničko naslijeđe deset europskih zemalja.

Centar za kulturu ima nekoliko zgrada koje su u potpunom ili djelomičnom njegovu vlasništvu ili je zgradu dobio na upravljanje. Od lipnja 2025. godine Grad Čazma je dodijelio na upravljanje Centru za kulturu obnovljenu zgradu na Trgu Čazmanskog kaptola 17 - Kulturni centar.

Kulturna infrastruktura je funkcionalna, ali zahtijeva kontinuirana ulaganja u modernizaciju, digitalizaciju, tehničku opremu i prostore za profesionalne izvedbene sadržaje. Nedostatak specijaliziranih izvedbenih dvorana donekle ograničava razvoj scenskih i koncertnih programa, no to se nadoknađuje aktivnim radom udruga i angažmanom Centra za kulturu.

Kulturni život grada snažno se oslanja na udruge, osobito na folklornu tradiciju i glazbenu kulturu. Najstarija i najaktivnija kulturna udruga je KUD „Graničar“ Čazma osnovan 1916. godine. Kroz više od jednog stoljeća rada KUD promiče plesnu, glazbenu i folklornu baštinu čazmanskog kraja te je odgojio generacije članova. Danas djeluje kroz folklorne, tamburaške i dječje sekcije te je nositelj nekoliko važnih manifestacija i kulturnih inicijativa u gradu.

Čazma njeguje niz tradicionalnih manifestacija koje okupljaju lokalnu zajednicu i čuvaju identitet područja. Najznačajnije su:

- **Moslavačka božićna večer** – tradicionalna manifestacija koju organizira KUD „Graničar“. Okuplja folklorne skupine, tamburaške sastave i pjevačke zborove te predstavlja jedan od najprepoznatljivijih kulturnih događaja u blagdanskom razdoblju,
- **Manifestacije i programi Centra za kulturu** (koncerti, kazališne predstave, filmske projekcije, izložbe),
- **Edukativni i izložbeni programi Gradskog muzeja,**
- **Kulturni programi povodom Dana grada** te razne lokalne priredbe u naseljima, često vezane uz tradicijske običaje ili sakralne proslave,
- **Manifestacija „Zapovijed pod lipom“** – običaj koji izvode članovi KUD „Sloga“ Miklouš u sklopu manifestacije.

Kulturne manifestacije i programi grada imaju značajan razvojni potencijal, osobito u segmentu kulturnog turizma, što se dodatno podupire razvojem turističke ponude kroz projekt Čazma Natura te sustavnom interpretacijom prirodne i kulturne baštine.

Osim toga, značajan doprinos kulturno-turističkoj ponudi daje **obitelj Salaj** i njihova **Božićna priča**. Ova manifestacija, jedinstvena u regiji, spaja svjetlosne instalacije, umjetničke sadržaje

i interaktivne programe, stvarajući impresivnu blagdansku atmosferu koja privlači posjetitelje iz šire regije. Projekt predstavlja primjer uspješne privatne inicijative koja doprinosi promociji kulturne baštine, kreativnosti i turističke atraktivnosti grada.

Kulturna baština grada Čazme predstavlja značajan resurs za očuvanje identiteta zajednice, razvoj lokalne zajednice i promicanje kulturnih vrijednosti. Na području grada i okolnih naselja evidentirani su sakralni objekti, arheološki lokaliteti, kulturno-povijesne cjeline te nematerijalna dobra koja zajedno čine cjelovitu sliku povijesnog, arhitektonskog i društvenog razvoja grada.

Za provedbu strateških ciljeva očuvanja, valorizacije i promidžbe kulturne baštine, ključno je evidentirati sve relevantne objekte i običaje. U Tablici 4. Kulturna dobra na području grada Čazme prikazana su registrirana kulturna dobra.

Tablica 4. Kulturna dobra na području grada Čazme

Redni. br.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta kulturnog dobra
1.	Z - 1908	Crkva Pohoda Blažene Djevice Marije i zgrada župnog dvora	Gornji Draganec	Nepokretna pojedinačna
2.	Z - 1913	Crkva sv. Franje Ksaverskog	Bojana	Nepokretna pojedinačna
3.	Z - 2855	Crkva sv. Jelene Križarice	Vrtlinska	Nepokretna pojedinačna
4.	Z - 2309	Crkva sv. Marije Magdalene	Čazma	Nepokretna pojedinačna
5.	Z - 1911	Crkva sv. Nikole	Gornji Miklouš	Nepokretna pojedinačna
6.	Z 2241	Crkva sv. Martina	Martinac	Nepokretna pojedinačna
7.	Z - 2248	Kulturno-povijesna cjelina grada Čazme	Čazma	Kulturno-povijesna cjelina
8.	Z - 7474	Običaj čitanja zapovijedi pod lipom	Gornji Miklouš	Nematerijalna
9.	RZG – 1969.	Ruševine Starog grada	Čazma	Arheologija

Izvor: Registar kulturnih dobara, <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>

Evidencija kulturnih dobara omogućuje planiranje daljnjih aktivnosti usmjerenih na očuvanje i restauraciju nepokretnih kulturnih dobara, zaštitu arheoloških lokaliteta, dokumentiranje i promicanje nematerijalne baštine te razvoj mjera za održivo korištenje kulturnih resursa.

Kultura u Čazmi predstavlja ključni čimbenik u razvoju zajednice i očuvanju lokalnog identiteta. Kvaliteta života stanovnika snažno je povezana s dostupnošću i raznovrсноšću kulturne ponude, uključujući baštinu, kulturne institucije, udruge i manifestacije.

Osim što doprinosi društvenoj koheziji i osobnom razvoju građana, kulturna ponuda grada ima i značajan potencijal za privlačenje posjetitelja te predstavlja temelj za razvoj kulturnog i održivog turizma. Sustavno ulaganje u kulturni sektor i promocija kulturnih sadržaja stoga ne jačaju samo lokalni identitet i zajednicu, nego i turističku prepoznatljivost Čazme.

Gradska knjižnica Slavka Kolara

Svrha Gradske knjižnice Čazma je približiti informacije, znanje i kulturu stanovnicima grada Čazme i županije, odgovoriti na potrebe i zahtjeve korisnika odabranim, stručno utemeljenim i mrežnim uslugama kojima se potiče čitanje, pridonosi nepristranoj obaviještenosti građana, obrazovanju i bogaćenju kulturnoga života svakog pojedinca u zajednici.

Ciljevi kojima Gradska knjižnica Čazma stremi jesu da bude općepriznato kulturno središte grada i mjesto privlačno za rad, igru i druženje, da podrži obrazovanje korisnika svih dobi i izgrađuje kvalitetne i raznolike zbirke na različitim medijima, da omogući dostupnost svim vrstama informacija o građi koju knjižnica posjeduje kao i onoj koja nije u njezinu vlasništvu, da oblikuje i nudi usluge i onim korisnicima koji nisu u mogućnosti doći u knjižnicu te da pridonosi razvoju knjižničarske struke.

Djelatnici Gradske knjižnice Čazma djeluju u skladu s Etičkim kodeksom Hrvatskog knjižničarskog društva, nastojeći pritom timskim radom osigurati što kvalitetnije usluge, koristiti informacijske tehnologije u svrhu poboljšanja svakodnevnog rada te oduprijeti se bilo kojem obliku cenzure u nabavi i korištenju građe i informacija.

Civilno društvo

Organizacije civilnog društva obuhvaćaju širok spektar udruga, klubova i neprofitnih organizacija koje djeluju neovisno o državnim i tržišnim strukturama, a čiji je cilj zastupanje interesa građana, promicanje zajedničkih vrijednosti i aktivno uključivanje u društveni razvoj. Kroz svoje aktivnosti, organizacije civilnog društva razvijaju osjećaj pripadnosti i stvaraju platforme za građanski dijalog, omogućuju lakše prepoznavanje lokalnih potreba i pružaju podršku ranjivim skupinama te promiču vrijednosti solidarnosti, volonterstva i participacije.

Grad Čazma kontinuirano prepoznaje značaj i doprinos organizacija civilnog društva te osigurava institucionalne i financijske uvjete za njihov rad. Kroz javne pozive, korištenje prostora, uključivanje u projekte, stvara se partnerski odnos s civilnim sektorom koji je ključan za demokratski i održiv razvoj zajednice.

Prema Registru udruga Republike Hrvatske na području Grada Čazme djeluje 74 udruga. Osim udruga iz područja sporta svakako je potrebno navesti i streljačka društva, lovačka društva, konjičke klubove, udruge osoba sa intelektualnim teškoćama, udruge hrvatskih branitelja, udruge planinara, maticu umirovljenika i druge koje svojim aktivnim djelovanjem doprinose daljnjem jačanju kapaciteta i međusobne suradnje što ostaje i dalje jedan od važnih ciljeva u budućem razdoblju.

Vatrogastvo

Vatrogastvo predstavlja jedan od temeljnih sustava zaštite i spašavanja u lokalnoj zajednici. Osim osnovne zadaće – gašenje požara – suvremeno vatrogastvo uključuje i niz drugih važnih funkcija poput spašavanja osoba i imovine u slučaju prometnih nesreća, poplava, nevremena, tehničkih intervencija te djelovanja u izvanrednim situacijama i katastrofama. U tom smislu,

vatrogastvo je neizostavan dio sigurnosne i civilne zaštite a u manjim sredinama kao što je grad Čazma i prva organizirana snaga koja reagira na izvanredne događaje.

Na području Grada Čazme ključnu ulogu ima Vatrogasna zajednica Grada Čazme, koja okuplja više dobrovoljnih vatrogasnih društava i koordinira njihove aktivnosti. Zajednica redovito provodi edukaciju i osposobljavanje članova, održava vatrogasnu opremu i infrastrukturu, te aktivno sudjeluje u radu žurnih službi.

Posebna se pažnja posvećuje radu s mladima kroz rad sa djecom i mladeži kao i poticanju volonterstva, čime se osigurava dugoročna održivost i obnova ljudskih kapaciteta.

Na području grada Čazme djeluje i Javna vatrogasna postrojba koja se osnovana u lipnju 2004. godine. Ima stalno zaposlenih sedamnaest djelatnika. Osnovne djelatnosti javne vatrogasne postrojbe su provedba preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama u ekološkim i drugim nesrećama kao i obavljanje drugih poslova i usluga vezanih uz vatrogasnu djelatnost.

2.5. Sport

Sport, rekreacija i aktivan život imaju ključnu ulogu u društvenom, zdravstvenom i demografskom razvoju lokalne zajednice. Grad Čazma prepoznaje sport kao važan element ukupnog razvoja zajednice te kroz sustavno ulaganje u infrastrukturu, podršku sportskim udrugama i organiziranje manifestacija stvara uvjete za aktivno i zdravo življenje svojih građana.

Na području Grada Čazme razvijen je niz sportskih sadržaja i objekata koji omogućuju bavljenje različitim vrstama sportova, od rekreativnih do natjecateljskih. Ključnu infrastrukturu čine školska sportska dvorana, sportski tereni i balon-igralište čija je rekonstrukcija u tijeku kao dio projekta poboljšanja funkcionalnosti i energetske učinkovitosti. Obnova uključuje zamjenu pokrova, modernizaciju rasvjete i podnih površina, čime će se osigurati sigurniji i kvalitetniji uvjeti za treninge tijekom cijele godine.

Uz to, uređuju se i drugi sportski prostori poput nogometnih igrališta, vanjskih rekreativnih zona te ruta namijenjenih biciklizmu, trčanju i pješaćenju, što zajedno čini široku osnovu za razvoj sporta i rekreacije. Poseban je naglasak u 2025. godini stavljen na obnovu teniskih terena, koji postaju važan dio sportske ponude i čine prostor za daljnji razvoj rekreativnog i natjecateljskog tenisa.

Grad kontinuirano ulaže u razvoj sportske infrastrukture i prati mogućnosti financiranja putem nacionalnih i europskih fondova. Pored većih ulaganja, posebna pozornost posvećuje se i manjim infrastrukturnim zahvatima poput uređenja pristupnih staza, rasvjete i opremanja sportskih površina koje koriste sportske udruge i građani. Grad surađuje i s lokalnim sportskim udrugama kroz Program javnih potreba u sportu, osiguravajući potrebna sredstva za rad klubova, natjecanja i školovanje mladih sportaša.

Važan organizacijski okvir čini Športska zajednica Grada Čazme, koja usmjerava razvoj sportskih aktivnosti, koordinira rad klubova, provodi transparentnu raspodjelu sredstava te potiče uključivanje djece i mladih u sport.

U 2025. godini Športska je zajednica dodatno ojačala svoju ulogu organizacijom prvog Dana sporta i druženja, održanog 19. srpnja 2025. na sportskim terenima u Čazmi, upravo u vrijeme obnove teniskih terena. Manifestacija je okupila sudionike i posjetitelje svih generacija, predstavila rad lokalnih klubova i potaknula građane svih uzrasta na bavljenje sportom te stvorila prepoznatljivo mjesto zajedničkog okupljanja. Ovaj događaj postavljen je kao temelj za razvoj nove tradicije usmjerene aktivnom i uključivom načinu života.

Na području Grada djeluju brojni sportski klubovi koji obuhvaćaju raznolike sportove. Uz nogomet, koji ima najširu bazu članova i natjecateljskih selekcija, izdvaja se odbojka, sport s dugom lokalnom tradicijom i širokim uključivanjem djece i mladih. Aktivni su i klubovi u hrvanju i konjičkom sportu. Ovi klubovi ostvaruju zapažene rezultate na lokalnim, županijskim i državnim natjecanjima, a njihov rad s mladima ključan je za dugoročno jačanje sporta u zajednici.

Jedna od najznačajnijih sportskih manifestacija u Hrvatskoj, koja snažno obilježava sportski identitet Čazme, jest supermaraton „Od Kaptola do Kaptola“, odnosno utrka Zagreb – Čazma. Prva utrka održana je 28. studenog 1976. godine i otad je izrasla u najdužu cestovnu utrku u državi, dugu oko 61 kilometar. Utrka privlači brojne domaće i međunarodne natjecatelje, a za Grad Čazmu predstavlja važan element sportske baštine, promocije i turističke vidljivosti. Završetak utrke u Čazmi redovito okuplja velik broj posjetitelja, a lokalni sportaši ostvaruju zapažene rezultate. Utrka povezuje sportski aspekt, turističku promociju i zajedništvo, a njezina dugogodišnja tradicija rasterećuje i potvrđuje ulogu Čazme kao grada s izraženim sportskim identitetom.

Uz supermaraton, tijekom godine održavaju se i druge sportske manifestacije i turniri u rukometu, odbojci, nogometu, hrvanju, tenisu, rekreativnim sportovima i konjičkim disciplinama. Rekreativne aktivnosti poput biciklističkih tura, planinarskih i pješačkih ruta dodatno obogaćuju sportsku ponudu grada i potiču građane na aktivan način života.

Sve navedeno pokazuje da Grad Čazma sustavno razvija sport kao važan segment javnih politika te da je sport, uz odgovarajuću infrastrukturu, aktivne klubove, kvalitetan rad Športske zajednice i snažnu tradiciju manifestacija, važan pokretač društvenog života, zdravlja i zajedništva. Rezultati sportskih udruga, obnovljeni sportski objekti i nove manifestacije stvaraju temelje za daljnji razvoj sporta kao važnog faktora kvalitete života svih stanovnika Čazme.

2.6. Turizam

Grad Čazma zbog turističkih manifestacija poznatih na međunarodnoj razini bilježi sve veći broj turističkih dolazaka. Posebno je važno istaknuti Božićnu priču u naselju Grabovnica koja se održava već 20 godina i jedna je od značajnijih događaja u vrijeme blagdana u Hrvatskoj. Za vrijeme Uskrsa postaje Uskrsna priča kada je imanje ukrašeno povodom Uskrsa.

Supermaraton „Od Kaptola do Kaptola“ je utrka od Zagrebačkog do Čazmanskog kaptola duga 61 km, održava se od 1974. godine. Također se održavaju i ostale manifestacije kao što su Čazmanski vinokap, Zapovijed pod lipom, Dani Grada Čazme, Eko sajam, Delta Winter Rally Show, Kids play fest, proljetni i jesenski Sajam cvijeća, Ljeto u Čazmi, Jesen u Čazmi i ostala događanja.

Najznačajniji projekt grada Čazme je Čazma Natura koji je obuhvatio čitav niz lokacija na području grada koje su se uredile i stavile u funkciju te se može reći da je promijenio vizuru grada te ga učinio modernim kao i pozicionirao Čazmu na kartu kontinentalnih turističkih lokacija.

Projektne aktivnosti su bile: uređenje i opremanje Multifunkcionalnog centra Priroda Čazma, uređenje Informacijsko prodajnog centra Zelena tržnica, uređenje Interpretacijsko rekreacijskog centra Bio park Čazma, uređenje lokaliteta Medjame, uređenje lokaliteta Vustje, uređenje parka Arboretum kod Osnovne škole Čazma, uspostava istraživačko volonterskog centra Osnovna škola Čazma, uspostava Poučno tematske staze Dolina Česme, uređenje Sportskog parka uz poučno tematsku stazu, provođenje edukacija i radionica s tematikom prirodne baštine, prezentacija Geolokaliteta Pleterac – Regionalni park Moslavačka gora.

Grad Čazma je i značajna destinacija u cikloturističkoj ponudi sa rutama koje povezuju kulturne i prirodne znamenitosti. Nazivi ruta su Plava, Zelena i Čazmanski kaptol. Svaka staza dužine je oko 30 km, a povezane su rutama iz Bjelovara, Garešnice, Zagrebačke županije i Lonjskog polja.

Što se tiče postojećih smještajnih kapaciteta, trenutačno na području grada Čazme postoji 17 iznajmljivača smještaja s ukupno 92 ležaja te malen broj autentičnih ugostiteljskih objekata.

S obzirom na navedeno nužno je povećanje smještajnih kapaciteta koji su prijeko potrebni ako se Grad Čazma želi dodatno pozicionirati na turističkoj karti kao poželjna destinacija za odmor i rekreaciju.

2.7. Obrazovanje

Osnovna škola Čazma

Na sjednici Županijske skupštine Bjelovarsko-bilogorske županije održanoj 11. ožujka 2022. godine donesena je Odluka o prijenosu osnivačkih prava nad Osnovnom školom Čazma. Sa 1. siječnjem 2023. godine osnivačka prava su prenesena s Bjelovarsko-bilogorske županije na Grad Čazmu.

Osnovna škola Čazma je matična škola koja u svom sastavu ima 5 područnih škola (PŠ Gornji Draganec, PŠ Dapci, PŠ Grabovnica, PŠ Miklouš, PŠ Vrtlinska). Škola pokriva relativno veliko upisno područje koje karakterizira slaba naseljenost, raspršenost naselja i slaba prometna povezanost. Školsko područje obuhvaća 36 naselja s površinom od 238 km². Razmak između najudaljenijih točaka u pravcu istok-zapad (Martinac-Sovari) iznosi 25 km, a sjever-jug (Zdenčec-Andigole) 20 km.

Tablica 5. Statistički podaci Osnovna škola Čazma u školskoj godini 2025./2026.

Broj učenika	
Ukupan broj učenika: 532	
Broje učenika u razrednoj nastavi: 263	
Broje učenika u predmetnoj nastavi: 269	
Broj učenika s teškoćama u razvoju: 41	
Broj razrednih odjela	
Ukupan broj razrednih odjela:	35
Broj razrednih odjela u matičnoj školi:	23
Broj razrednih odjela u područnoj školi:	12
Broj razrednih odjela razredne nastave:	20
Broj razrednih odjela predmetne nastave:	15
Broj djelatnika	
Učitelji razredne nastave:	21
Učitelji predmetne nastave:	41
Stručni suradnici:	4
Ostali djelatnici:	19
Pomoćnici u nastavi:	5

Izvor: Godišnji plan i program rada Osnovne škole Čazma za šk. god. 2025./2026.

Proteklih godina na školama je izveden niz radova kojima se poboljšavaju kvaliteta i uvjeti rada učenika i svih djelatnika. Učionice u matičnoj školi i svim područnim školama opremljene su pametnim pločama ili LCD televizorima te internetom kako bi se nastava prilagodila suvremenim potrebama učenja i poučavanja.

Škola je od 2016. godine sudjelovala u projektu eŠkole koji je omogućio nabavu informatičke opreme, za potrebe provođenja eksperimentalnog programa „Škola za život“ također je nabavljena informatička oprema kao i suvremena didaktička pomagala i instrumenti za kabinetsku nastavu.

U tijeku je izgradnja Područne škole Čazma u svrhu stvaranja prostornih uvjeta za jednosmjenski rad i produženi boravak/cjelodnevnu nastavu svih učenika. Također, u planu je projekt rekonstrukcije i dogradnje Područne škole u Gornjem Dragancu koji će omogućiti prelazak na jednosmjensku nastavu. Sljedeći korak u unapređenju školske infrastrukture je rekonstrukcija školsko-sportske dvorane.

Dječji vrtić „Pčelica“ Čazma

Dječji vrtić „Pčelica“ obavlja djelatnost predškolskog odgoja i naobrazbe, a osnivač Dječjeg vrtića je Grad Čazma. Sjedište vrtića je u Čazmi u ulici Braće Radića 13a. Program odgojno-obrazovnog rada namijenjen je djeci od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu.

Prostorni kapaciteti u kojima se odvija odgojno-obrazovni rad nalazi se na dvije lokacije u gradu Čazmi: u centralnom objektu u Braće Radića 13a te na izdvojenoj lokaciji Alojza Vulinca 1 i u Područnim objektima Gornji Draganec 209b i Dapci 21. Vrtić svoju redovnu djelatnost organizira kroz rad 6 jaslčkih i 9 vrtićkih odgojnih skupina. Primarnim programom obuhvaćeno je 272 djece. Broj djece se mijenja tijekom pedagoške godine, ovisno o upisu ili ispisu djece.

U pedagošku godinu 2025./2026. upisano je 272 djece, od toga je 50 djece raspoređeno u tri skupine na izdvojenoj lokaciji na adresi Alojza Vulinca 1, dok je 61 dijete raspoređeno u Područnom objektu Gornji Draganec 209b koji je s radom započeo 8. listopada 2025. godine, i 15 djece u Područnom objektu Dapci 21 koji je sa radom započeo 12. siječnja 2025. godine.

U pedagoškoj godini 2025./26. ukupno je upisano 55-ero nove djece. Na listi čekanja ostala su djeca s jednim zaposlenim roditeljem kojih je 10, te će se sustavno raditi na tome da se pronađe rješenje i za upis te djece.

Tablica 6. Broj djece u dječjem vrtiću „Pčelica“ Čazma

Lokacija	Broj djece - ped.god. 2025./26	Broj djece - od početka 2026.
Braće Radića 31a -matični objekt	146	
Alojza Vulinca 1- izdvojena lokacija	35	+ 15
Gornji Draganec 209b- područni objekt	61	
Dapci 21 – izdvojena lokacija		+15

Izvor: interni podaci dječjeg vrtića „Pčelica“ Čazma

U vrtiću se provode i verificirani dodatni kraći programi engleskog jezika i vjerskog odgoja te program predškole.

Tablica 7. Broj djece koja sudjeluju u programima

KRAĆI PROGRAM	BROJ DJECE
ENGLESKI JEZIK	15
VJERSKI ODGOJ	10
PREDŠKOLA	15

Izvor: interni podaci dječjeg vrtića „Pčelica“ Čazma

2.8. Gospodarstvo

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) i Uredbi o indeksu razvijenosti (NN 131/17) Indeksom razvijenosti se mjeri stupanj razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Grad Čazma prema Indeksu razvijenosti iz 2024. godine pripada u V. skupinu razvijenosti.

Gospodarstvo Grada Čazme čini temelj lokalnog razvoja i ima ključnu ulogu u osiguravanju stabilnosti i održivosti ruralnog prostora. Sastoji se od različitih sektora, uključujući poljoprivredu, industriju i usluge.

Raznolikost gospodarskih djelatnosti u gradu, s naglaskom na poljoprivredu, poduzetništvo i proizvodne djelatnosti, predstavlja značajan razvojni potencijal za unapređenje investicijske klime, modernizaciju proizvodnih procesa i stvaranje novih prilika za lokalne proizvođače i poduzetnike.

Poljoprivreda

Poljoprivreda je važan resursni i razvojni potencijal grada Čazme te ima ključnu ulogu u očuvanju ruralnog prostora i u gospodarskoj strukturi lokalne zajednice. Sustav proizvodnje obuhvaća više komplementarnih djelatnosti koje omogućuju diverzifikaciju i otpornost sektora.

U nastavku poglavlja analiziraju se vodeći poljoprivredni subjekti i sektori koji određuju smjer budućeg razvoja lokalne poljoprivrede.

Tablica 8. Najznačajniji poslovni subjekti u sektoru poljoprivrede

Naziv poslovnog subjekta	Osnovna djelatnost (NKD 2025)	Broj zaposlenih (GFI 2024)	Veličina subjekta
MOSLAVINA PROIZVODI d.o.o.	A01610 – Pomoćne djelatnosti za uzgoj usjeva	16	malo
BIK d.o.o.	A01110 – Uzgoj žitarica, osim riže, uzgoj mahunarki i uljanog sjemenja	16	malo
POLJOPRIVREDA vl. Josip Vinceković	A01410 – Uzgoj mliječnih goveda	14	malo
Poljoprivredni obrt PAZDRIJAN vl. Siniša Pazdrijan	X00000	10	malo
BOVIS POLJOPRIVREDA d.o.o.	A01410 – Uzgoj mliječnih goveda	12	malo
RIBNJAK 1961 d.o.o.	A03220 – Slatkovodna akvakultura	19	malo
DAR BLUE d.o.o.	A01250 – Uzgoj bobičastog voća	12	malo

Izvor: Fina - Registar godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 9. Broj poljoprivrednih gospodarstava

Tip gospodarstva	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Obiteljsko gospodarstvo	736	621	556	541	519
Obrt	8	8	8	9	9
Samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo	45	154	181	187	191
Trgovačko društvo	15	16	16	14	16
Zadruga	2	2	3	3	3
Drugo	3	3	3	3	3
Ukupno	809	804	767	757	741

Izvor: <https://www.aprrr.hr/upisnik-poljoprivrednika/>

Podaci o poljoprivrednim gospodarstvima u gradu Čazmi u razdoblju od 2020. do 2024. godine, prikazani u Tablici 9, pokazuju ukupni pad njihovog broja, s 809 evidentiranih subjekata u 2020. godini na 741 u 2024. godini. Najveći pad bilježe obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG), koja su se smanjila za gotovo 30% u promatranom razdoblju, što potvrđuje trend smanjenja tradicionalnih oblika poljoprivredne proizvodnje i starenja nositelja OPG-ova.

Suprotno tome, broj samoopkrbnih poljoprivrednih gospodarstava kontinuirano raste, što upućuje na sve veći interes stanovništva za proizvodnju primarno namijenjenu vlastitom kućanstvu, a ne tržištu. Broj obrta i trgovačkih društava ostaje stabilan uz minimalna odstupanja, dok se broj zadruga u promatranom razdoblju jednak. Ukupna kretanja ukazuju na postupnu promjenu strukture poljoprivrednih subjekata, s trendom smanjenja tržišno orijentiranih OPG-ova i rasta manjih samoopkrbnih gospodarstava.

Poljoprivreda predstavlja važan segment gospodarstva grada Čazme, a dostupni podaci o najvećim poljoprivrednim poslovnim subjektima ukazuju na razvijenu i raznoliku proizvodnu bazu koja obuhvaća više ključnih sektora primarne proizvodnje. Struktura registriranih subjekata pokazuje da su u Čazmi posebno zastupljene sljedeće djelatnosti:

- Ratarstvo, osobito uzgoj žitarica, uljarica i mahunarki,
- Stočarska proizvodnja, s naglaskom na uzgoj mliječnih goveda,
- Pomoćne djelatnosti u biljnoj proizvodnji,
- Specijalizirana proizvodnja bobičastog voća,
- Slatkovodna akvakultura.

Ova struktura upućuje na diverzifikaciju poljoprivrednog sektora, u kojemu su zastupljeni i tradicionalni (ratarstvo, stočarstvo) i specijalizirani proizvodni segmenti (akvakultura, bobičasto voće). Takva diverzifikacija predstavlja važan razvojni potencijal te smanjuje ovisnost o jednoj grani poljoprivredne proizvodnje.

Ukupno gledano, poljoprivreda u gradu Čazmi počiva na mreži malih, ali specijaliziranih poslovnih subjekata koji doprinose stabilnosti lokalne proizvodnje i stvaraju temelje za ulaganja u modernizaciju i razvoj održivih poljoprivrednih modela.

Poduzetništvo

Tablica 10. Analiza poslovanja poduzetnika

(financijski iznosi u tisućama EUR)

Naziv	Broj poduzetnika	Broj radnika	Ukupni prihodi	Dobit razdoblja	Neto dobit
Čazma	159	1.636	171.457	7.787	6.199
BBŽ	2.656	15.688	1.756.811	101.476	63.628
Republika Hrvatska	162.135	1.063.315	169.663.516	12.638.289	9.905.483

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja 2024. godina

Podaci o poslovanju poduzetnika pokazuju da je u Gradu Čazmi 159 aktivnih poduzetnika koji zapošljavaju 1.636 radnika. Time Čazma sudjeluje s oko 6% poduzetnika i 10% zaposlenih u ukupnoj strukturi Bjelovarsko-bilogorske županije. Ukupni prihodi čazmanskih poduzetnika iznose 171,5 milijuna EUR, što čini približno 9,8% ukupnih prihoda ostvarenih na razini Županije.

Dobit razdoblja (7,8 milijuna EUR) i neto dobit (6,2 milijuna EUR) pokazuju da gospodarstvo Grada Čazme posluje stabilno i profitabilno. U usporedbi s Bjelovarsko-bilogorskom županijom, čazmanski poduzetnici ostvaruju oko 7,7% županijske dobiti razdoblja i oko 9,7% županijske neto dobiti, što je razmjerno njihovoj veličini i broju zaposlenih.

Prosječni prihod po poduzetniku i po zaposlenom u Čazmi nešto je viši nego županijski prosjek, što upućuje na dobru efikasnost i produktivnost lokalnih poslovnih subjekata.

Čazma u gospodarskom smislu predstavlja jedan od stabilnijih lokalnih sustava unutar županije, s relativno malim brojem poduzetnika, ali solidnim financijskim rezultatima i značajnim doprinosom u ukupnim prihodima i dobiti Bjelovarsko-bilogorske županije.

Tablica 11. Najveći poduzetnici prema broju zaposlenih

Naziv poslovnog subjekta	Osnovna djelatnost (NKD 2025)	Broj zaposlenih (GFI 2024)	Veličina subjekta
ČAZMATRANS PROMET d.o.o.	H49310 – Linijski cestovni prijevoz putnika	554	srednje
INVICTUS d.o.o.	H49410 – Cestovni prijevoz putnika	108	srednje
Čazmatrans nova d.o.o.	H49310 – Linijski cestovni prijevoz putnika	99	srednje
DI ČAZMA d.o.o.	C16110 – Piljenje i blanjanje drva	96	srednje
INTRALIGHTING d.o.o.	C27400 – Proizvodnja rasvjetne opreme	80	srednje
ONIKS D.O.O.	C25110 – Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova	60	malo

ELKOM d.o.o.	C27120 – Proizvodnja uređaja za distribuciju i kontrolu električne energije	50	malo
KOMUNALIJE d.o.o.	E38110 – Sakupljanje neopasnog otpada	45	malo

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja 2024. godina

Struktura najvećih poslodavaca u Gradu Čazmi pokazuje visok stupanj specijalizacije lokalnog gospodarstva, s izraženom koncentracijom u prometnom sektoru i prerađivačkoj industriji. Najveći udio zaposlenih nalazi se u djelatnostima koje se odnose na prijevoz putnika, što potvrđuju tri velika poduzeća iz grupacije Čazmatrans (Čazmatrans promet, Invictus i Čazmatrans nova), koja zajedno zapošljavaju više od 750 radnika. Time su promet i logistika najznačajnije gospodarske djelatnosti na području grada, s dominantnim utjecajem na lokalno tržište rada i ukupnu ekonomsku aktivnost.

Drugu važnu skupinu čine poduzeća iz prerađivačke industrije, posebno u segmentima obrade drva (DI Čazma), proizvodnje rasvjetne opreme (Intralighting), metalnih konstrukcija (Oniks) te elektrotehničke opreme (Elkom).

Komunalije d.o.o., kao javno poduzeće za gospodarenje otpadom, dodatno doprinosi sektorskoj raznolikosti i ujedno osigurava nužne javne usluge gradu i okolici.

Ukupno gledano, najveći poslovni subjekti u Čazmi koncentrirani su u dva ključna sektora-prijevozu putnika i prerađivačkoj industriji koji čine temelj lokalnog gospodarstva, ali i pokazuju potencijal za daljnji razvoj kroz modernizaciju, tehnološka ulaganja i širenje uslužnih i logističkih djelatnosti.

2.9. Okoliš

Zaštita okoliša predstavlja jedan od temeljnih razvojnih prioriteta Grada Čazme, a usmjerena je na očuvanje prirodne baštine, unapređenje kvalitete života stanovnika, ublažavanje posljedica klimatskih promjena i poticanje održivog korištenja prostora. Grad u svojim politikama snažno naglašava važnost ravnoteže između razvoja i očuvanja okoliša te sustavno provodi projekte koji doprinose dugoročnoj ekološkoj održivosti.

Najznačajniji iskorak u tom području ostvaren je kroz projekt Čazma Natura, vrijednosti oko 3,5 milijuna eura, koji je omogućio uređenje ukupno jedanaest prirodnih lokaliteta i uspostavu više od stotinu sadržaja namijenjenih posjetiteljima, edukaciji i interpretaciji prirode. Kroz projekt su uređene šetnice, poučne staze, vidikovci, odmorišta, interpretacijske točke i informativni sadržaji koji potiču odgovoran boravak u prirodi.

Posebnu vrijednost predstavlja Biopark Čazma, prvo biološko kupalište u Hrvatskoj koje koristi prirodne bio-filtre umjesto kemijskih sredstava, čime se osigurava potpuno prirodan i ekološki prihvatljiv sustav pročišćavanja vode. Uz kupalište uređeno je sunčalište, sportsko-rekreacijski sadržaji, dječje površine i zelene učionice, čime je stvoren primjer održivog korištenja prostora u skladu s načelima zaštite okoliša. Uspješnost Čazma Nature potvrđuju i deseci tisuća posjetitelja koji svake godine sudjeluju u programima i sadržajima ovog projekta.

Grad Čazma ulaže i u klimatsku prilagodbu, pri čemu se posebna pažnja posvećuje ozelenjivanju i unapređenju urbanih zelenih površina. U sklopu projekta klimatske prilagodbe osigurana su sredstva za sadnju više od 1000 stabala na području grada i okolnih naselja. Cilj ovih aktivnosti je smanjenje utjecaja toplinskih otoka, povećanje otpornosti naselja na klimatske promjene, poboljšanje kvalitete zraka te stvaranje ugodnijeg i zdravijeg okoliša za građane. Ozelenjivanje se provodi planski, uz nastojanje da se unaprijedi vizualna kvaliteta i ekološka stabilnost urbanog prostora.

U sklopu zaštite okoliša provodi se i odgovorno upravljanje prirodnim resursima te praćenje stanja okoliša u postupcima odobravanja i realizacije infrastrukturnih i energetske projekata. Za projekte koji to zahtijevaju izrađuju se elaborati zaštite okoliša i provode postupci procjene utjecaja na okoliš, čime se osigurava da potencijalni razvojni zahvati ne ugroze osjetljiva prirodna područja, vodne resurse i bioraznolikost. Transparentno upravljanje ovim procesima doprinosi usklađenosti s nacionalnim i europskim standardima zaštite okoliša. Posebno važan segment aktivnosti odnosi se na gospodarenje otpadom i osvješćivanje građana o pravilnom razvrstavanju i zbrinjavanju otpada. Grad Čazma provodi edukativne projekte i kampanje, kako bi se povećala razina informiranosti stanovništva i smanjila količina otpada koji završava na odlagalištu.

Grad sve više usmjerava razvojne politike prema zelenim i održivim standardima, te promiče integraciju okolišnih kriterija u proces planiranja infrastrukturnih projekata, razvoja turizma i unapređenja javnih površina. Projekti poput Čazma Nature, klimatske prilagodbe, ozelenjavanja i edukacije stanovništva pokazuju jasnu stratešku opredijeljenost prema stvaranju grada koji razvija svoje potencijale, a istovremeno očuvanjem prirode osigurava zdrav i kvalitetan život sadašnjih i budućih generacija.

3. VIZIJA I MISIJA GRADA ČAZME

Vizija je inspirativno viđenje odnosno deklaracija koja definira ono što se želi postići u dugoročnom razdoblju te služi kao jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja.

Vizija Grada Čazme glasi:

Postati prepoznatljiv i inspirativan grad budućnosti – mjesto u kojem se tradicija i prirodne vrijednosti skladno povezuju s inovacijama, održivim razvojem i kvalitetom života, stvarajući zajednicu u kojoj svaki stanovnik ima priliku rasti, stvarati i doprinosti boljem sutra.

Misija je glavni razlog ustrojavanja i djelovanja Grada, a njome se opisuje način na koji Grad namjerava pridonijeti ostvarivanju vizije. Izjavom o misiji potrebno je opisati što Grad radi, za koga (ili što) to radi i općenito kako to radi.

Misija Grada Čazme glasi:

Unaprijediti uvjete života svih stanovnika kroz stalno podizanje kvalitete u svim segmentima važnim za svakodnevni život, osigurati viši standard komunalnih usluga, poticati razvoj gospodarstva te obogatiti ponudu obrazovnih, kulturnih i sportskih sadržaja.

4. SWOT ANALIZA

SWOT analiza predstavlja analizu unutarnjih i vanjskih čimbenika (snaga, slabosti, prilika i prijetnji). Unutarnji čimbenici predstavljaju trenutno stanje jedinice lokalne samouprave tj. resurse koji doprinose razvoju (snage) ili ograničavaju razvoj (slabosti). Vanjski čimbenici predstavljaju resurse koji pozitivno (prilike) ili negativno (prijetnje) utječu na razvoj.

Tablica 12. SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
Bogata kulturno-povijesna baština	Nedovoljno razvijeni turistički proizvodi
Povoljan geografski položaj	Nedovoljan branding i digitalna promocija u odnosu na potencijal
Poljoprivredna tradicija	Nedovoljno smještajnih turističkih kapaciteta
Određena prepoznatljivost - Prvi biološki bazen u Hrvatskoj	Nedostatak zabavnih sadržaja za mlađu populaciju
Usmjerenost prema zelenom turizmu	Nedovoljan broj restorana
Uspješnost u provedbi različitih komunalnih i infrastrukturnih projekata	Nedovoljno razvijena pješačka infrastruktura
Kulturni potencijali	Nedovoljno korištenje obnovljivih izvora energije
Autohtoni poljoprivredni proizvodi	Slaba zainteresiranost stanovnika za participativno upravljanje
Aktivno civilno društvo	Nedovoljno razvrstavanje otpada
Uspješnost u provedbi projekata financiranih iz EU fondova	
Postojanje industrijskih zona	
Ekološka mreža Natura 2000	
V. skupina jedinica lokalne samouprave prema Indeksu razvijenosti	
PRILIKE	PRIJETNJE
Razvijanje eko- i ruralnog turizma	Odljev radne snage
Održivo upravljanje prirodnim resursima	Depopulacija stanovništva
Poticanje korištenja alternativnih izvora energije	Manjak kvalificiranih stručnjaka na tržištu rada
Digitalna pismenost stanovništva	Prirodne nepogode (potresi, poplave, suše, olujni vjetar)
Poticanje i privlačenje poduzetnika	Gospodarska stagnacija
Razvoj i unapređenje obrazovnog sustava	Degradacija lokaliteta pogodnih za turistički razvoj
Uređenje biciklističkih i planinarskih staza	Nezainteresirana javnost
Dostupnost inovativnih digitalnih rješenja	Porast digitalnog kriminala
Bogato povijesno naslijeđe	Smanjivanje ljudskog resursa – digitalizacija industrije
Obiteljska poljoprivredna gospodarstva	Trend starenja stanovništva

(mladi poljoprivrednici)	
Razvoj poduzetničkih zona	
Razvoj sadržaja za mlade	
Korištenje EU i nacionalnih fondova za razvoj infrastrukture, obnovu kulturno-povijesne baštine i poduzetničke potpore	
Uključivanje stanovništva u procese planiranja	

Izvor: Analiza autora

Svrha SWOT analize je utvrditi buduće djelovanje na temelju čimbenika odnosno položaja u kojem se jedinica lokalne samouprave trenutno nalazi. Iz prikazane SWOT analize vidljivo je kako su glavne snage Grada Čazme geografski položaj tj. blizina glavnog grada Zagreba i grada Bjelovara, bogati krajolik kao što je rijeka Česma i Moslavačka gora.

Također, jedna od snaga je i bogata povijesna i kulturna baština s kojom se povezuju brojne manifestacije na području Grada. Značajna slabost Grada je depopulacija stanovništva odnosno odlazak stanovništva u veće gradove i inozemstvo. Također, slabost je i nedovoljno razvijena ugostiteljska ponuda odnosno mali broj ugostiteljskih objekata.

Ako gledamo cjelokupnu SWOT analizu vidljivo je da Grad Čazma ima više snaga i prilika nego slabosti i prijetnji. S obzirom na povoljan geografski položaj, bogatu kulturnu i povijesnu baštinu te usmjerenost prema zelenom turizmu, Grad ima potencijal za daljnje razvijanje kontinentalnog turizma.

5. STRATEŠKI OKVIR GRADA ČAZME U RAZDOBLJU 2025.-2029. godine

Razvoj Grada Čazme u razdoblju 2025.-2029. godine temeljiti će se na strateškom okviru unutar kojeg su definirani prioriteti, mjere i aktivnosti koje će Grad provoditi u narednom razdoblju.

Strateški okvir usklađen je sa hijerarhijski nadređenim dokumentima odnosno sa Planom razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2022.-2027. godine te sa Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030. godine.

Planom razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2022.-2027. godine definirani su sljedeći prioriteti:

1. Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva
2. Podizanje kvalitete života na području cijele Županije
3. Zelena i digitalna tranzicija
4. Kvalitetno upravljanje Županjem

Strateški okvir definiran je kroz 16 razvojnih mjera:

- **Mjera 1.** Osnaživanje ulaganja u stanogradnju, infrastrukturu, programe za mlade s ciljem zadržavanja mladih u Županiji
- **Mjera 2.** Osnaživanje djelotvornog i učinkovitog upravljanja s naglaskom na razvoju najmanje razvijenih ruralnih područja te kvalitetnom upravljanju imovinom
- **Mjera 3.** Unapređenje komunalne infrastrukture
- **Mjera 4.** Smanjivanje negativnih demografskih trendova putem različitih potpora
- **Mjera 5.** Ulaganje u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija – predškolsko obrazovanje
- **Mjera 6.** Osnaživanje ulaganja radi podizanja kvalitete socijalnih usluga
- **Mjera 7.** Razvoj segmenta kulture i održivo korištenje kulturne baštine u svrhu promicanja kvalitete življenja i daljnjeg razvoja kao i daljnji razvoj i ulaganja u sportsku infrastrukturu te promociju sporta i zdravih životnih navika svih generacija
- **Mjera 8.** Jačanje ulaganja te podizanje razine svijesti o značaju OCD-ova i društvenog poduzetništva za razvoj Županije
- **Mjera 9.** Uređenje sustava gospodarenja otpadom
- **Mjera 10.** Ulaganja u razvoj sustava za djelovanja u kriznim situacijama (pandemije, elementarne prirodne i druge nepogode i ugroze)
- **Mjera 11.** Poboljšanje prometne infrastrukture
- **Mjera 12.** Promocija i brendiranje županijskog gospodarstva, privlačenje ulaganja te razvoj turističke infrastrukture i selektivnih oblika turizma
- **Mjera 13.** Ulaganja u razvoj kapaciteta za kvalitetno i participativno upravljanje, uspješnu pripremu i provedbu razvojnih projekata/programa te vrednovanje realizacije razvojnih programa
- **Mjera 14.** Smanjivanje negativnih demografskih trendova putem različitih potpora

- **Mjera 15.** Poboljšanje infrastrukture - digitalizacija usluga javne uprave i otpornost na klimatske promjene

- **Mjera 16.** Ulaganja u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija

Sve navedene mjere odgovaraju samoupravnom djelokrugu Grada Čazme te su sukladne sa Planom razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2022.-2027. godine.

U okviru mjera definirane su aktivnosti kroz koje će Grad Čazma pratiti uspješnost vlastitog strateškog planiranja te provedenih ciljeva i rezultata Provedbenog programa.

Uz to, važan element strateškog planiranja je i strateško planiranje proračunskih sredstava koja su potrebna za realizaciju mjera, aktivnosti i projekata. Shodno tome, strateški okvir Provedbenog programa obuhvaća poveznicu s proračunom Grada.

Detaljan pregled mjera i aktivnosti zajedno sa akcijskim i financijskim planom nalazi se u prilogu 1. Provedbenog programa Grada Čazme.

6. POPIS MJERA, AKTIVNOSTI I POKAZATELJA REZULTATA

Mjera 1. Osnaživanje ulaganja u infrastrukturu, programe za mlade s ciljem zadržavanja mladih

Svrha ove mjere u Gradu Čazmi jest osnažiti uvjete za zadržavanje mladih u lokalnoj zajednici kroz unaprjeđenje infrastrukture te razvoj programskih sadržaja namijenjenih mladima. Mjera uključuje ulaganja u društvenu i rekreativnu infrastrukturu te financiranje programa za sport i kulturu.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
1.1. Unaprjeđivanje dostupnosti i kvalitete stanovanja	Broj obnovljenih dječjih igrališta	7	14	K101306 Javne zelene površine
1.2. Uređenje zelenih javnih površina i ulaganja u razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima	m ² adekvatno uređenih zelenih javnih površina	86000 m ²	86000 m ²	A101202 Održavanje javnih zelenih površina

PROJEKTI U PRIPREMI:

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Opremanje dječjeg igrališta kombiniranim spravama u naseljima na području grada Čazme	Uređena dječja igrališta	Prioritet 2. Podizanje kvalitete života na području cijele Županije, Posebni cilj 5. Demografski razvoj Županije, Mjera 5.2. Osnaživanje ulaganja u stanogradnju, infrastrukturu, programe za mlade s ciljem zadržavanja mladih u Županiji

Mjera 2. Osnaživanje djelotvornog i učinkovitog upravljanja s naglaskom na razvoju najmanje razvijenih ruralnih područja te kvalitetnom upravljanju imovinom

Svrha ove mjere jest osnažiti djelotvorno i učinkovito upravljanje u Gradu Čazmi s posebnim naglaskom na razvoj najmanje razvijenih ruralnih područja te kvalitetno upravljanje gradskom imovinom. Mjera uključuje planiranje i unapređenje sustava prostornog planiranja, uključujući izradu i ažuriranje prostornih planova.

Provedbom mjere osigurava se racionalno i održivo korištenje prostora i imovine, poboljšava kvaliteta života u ruralnim i urbanim dijelovima grada, potiče ravnomjeran razvoj lokalne zajednice te se osnažuje kapacitet gradske uprave za učinkovito planiranje, provedbu i nadzor razvojnih aktivnosti.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
2.1. Aktivnosti vezane za prostorno planiranje	Postotak pokrivenosti područja samoupravne jedinice prostornim i urbanističkim planom	100%	100%	K101501 Prostorno planiranje

Mjera 3. Smanjenje potrošnje energije u zgradarstvu, prometu i javnoj rasvjeti

Svrha ove mjere jest unaprijediti komunalnu infrastrukturu kao i sustavno održavanje, unaprjeđenje i modernizaciju javne rasvjete. Poseban naglasak stavlja se na primjenu energetske učinkovitih tehnologija.

Provedbom mjere smanjuju se troškovi energije u javnom sektoru, unapređuje se kvaliteta javne infrastrukture, povećava sigurnost i funkcionalnost javnih prostora te doprinosi zaštiti okoliša i održivom razvoju lokalne zajednice.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
3.1. Održavanje javnih površina	Održavane javne površine u m ²	255 000 m ²	257 000 m ²	A101202 Održavanje javnih zelenih površina
	Uređena groblja	12	12	K101304 Groblja
3.2. Unaprjeđenje javnih površina kroz ulaganje u infrastrukturu	Broj novih energetski efikasnih rasvjetnih tijela	650	900	K101203 Javna rasvjeta
	Broj naseljenih dijelova pokrivenih javnom rasvjetom	36	36	K101203 Javna rasvjeta

PROJEKTI U PRIPREMI:

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Rekonstrukcija javne rasvjete na području Grada Čazme	Rasvjetljavanje javnih prometnih površina te modernizacija i primjena mjera energetske učinkovitosti u postojećem sustavu javne rasvjete.	Prioritet 3. Zelena i digitalna tranzicija, Posebni cilj 10. Jačanje integriranog prometa, Mjera 10.1. Poboljšanje prometne infrastrukture (cestovna, željeznička, zračna, biciklistička, javni prijevoz)

Ostali projekti u mandatnom razdoblju:

- Dodatna ulaganja u staze i ograde na grobljima
- Projektiranje i izgradnja Odarnice u Cerini

Mjera 4. Smanjivanje negativnih demografskih trendova putem različitih potpora (pronatalitetna politika)

Svrha provedbe ove mjere u Gradu Čazmi jest smanjiti negativne demografske trendove te potaknuti održiv rast i ravnotežu stanovništva kroz sustavne mjere pronatalitetne politike i podršku obiteljima. Mjera obuhvaća potpore za novorođenčad, financijsku pomoć za studente i srednjoškolce, sufinanciranje boravka djece u vrtiću, dodjelu prigodnih darova za djecu te financiranje školskih materijala za osnovnoškolce.

Provedbom mjere osigurava se poticajno okruženje za obitelji, smanjuju se financijski tereti odgoja i školovanja djece te se potiče obrazovanje i socijalna uključenost mladih. Time se doprinosi jačanju demografske stabilnosti, povećanju kvalitete života građana i stvaranju uvjeta za dugoročni održivi razvoj lokalne zajednice.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
4.1.Subvencije i stipendije u obrazovanju	Broj dodijeljenih subvencija za prijevoz učenika	5	10	A100305 Sufinanciranje javnog prijevoza učenika
	Broj dodijeljenih jednokratnih pomoći redovnim studentima i srednjoškolcima	201	230	A100315 Jednokratne novčane pomoći za studente i učenike s područja Grada Čazma
	Sufinanciranje kamata na studentske kredite	3	3	A100306 Sufinanciranje kamata za studentske kredite

Projekt u pripremi: Izgradnja učeničkog doma

Otvaranjem novih obrazovnih smjerova povećan je interes za upisom djece iz različitih krajeva koja nisu izravno prometno povezana s Čazmom. Izgradnjom učeničkog doma stvorili bi se uvjeti smještaja za 30 učenika i razvoj srednjoškolskog obrazovanja u Gradu Čazmi. Nositelj investicije je Srednja škola Čazma čiji je osnivač Bjelovarsko-bilogorska županija.

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Izgradnja učeničkog doma u Čazmi	Izrađena projektno tehnička dokumentacija	Prioritet 1. Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva, Posebni cilj 4. Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja u Županiji, Mjera 4.2.Ulaganja u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija

Mjera 5. Ulaganje u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija – predškolsko obrazovanje

Svrha provedbe ove mjere u Gradu Čazmi jest osigurati kvalitetno, moderno i dostupno obrazovanje za djecu i mlade kroz kontinuirano ulaganje u obrazovnu infrastrukturu, opremanje vrtića te financiranje redovnih obrazovnih aktivnosti. Mjera je usmjerena na unapređenje uvjeta za učenje i odgoj, uključujući adaptacije i obnovu prostora, nabavu suvremene nastavne opreme i tehnologije te stvaranje sigurnog i stimulativnog okruženja za vrtićance.

Provedbom mjere osigurava se dugoročna održivost obrazovnih institucija, potiče se kvalitetan rad odgojno-obrazovnih djelatnika, te se stvara temelj za razvoj kompetencija djece i mladih u skladu sa suvremenim obrazovnim standardima i potrebama lokalne zajednice. Time se doprinosi jačanju socijalne uključenosti, jednakim obrazovnim mogućnostima i ukupnoj kvaliteti života u Gradu Čazmi.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
5.1. Redovna djelatnost vrtića	Ukupan broj upisane djece	242	262	A100501 Redovna djelatnost Dječjeg vrtića "Pčelica" Čazma T100501 Opremanje Dječjeg vrtića "Pčelica" Čazma
	Broj adaptiranih prostora za potrebe Dječjeg vrtića „Pčelica“ Čazma	0	1	A100501 Redovna djelatnost Dječjeg vrtića "Pčelica" Čazma T100501 Opremanje Dječjeg vrtića "Pčelica" Čazma

Projekt u pripremi: Adaptacija prostora župnog dvora u Dapcima za potrebe Dječjeg vrtića „Pčelica“ Čazma

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Adaptacija prostora župnog dvora u Dapcima za potrebe Dječjeg vrtića „Pčelica“ Čazma	Izrađena projektno tehnička dokumentacija Broj djece smještene u novi prostor za boravak	Prioritet 1. Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva, Posebni cilj 4. Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja u Županiji, Mjera 4.2.Ulaganja u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija

Mjera 6. Osnaživanje ulaganja radi podizanja kvalitete socijalnih usluga

Svrha ove mjere jest poboljšanje skrbi za starije osobe, osnaživanje kadrova i uspostava potrebnih socijalnih usluga za ugrožene kategorije stanovnika. Mjera doprinosi kvalitetnijoj i dostupnijoj skrbi, jačanju kapaciteta lokalnih ustanova socijalne skrbi te osigurava dugoročnu održivost i učinkovitost sustava socijalne zaštite u zajednici.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
6.1. Aktivnosti vezane za pružanje socijalne skrbi osjetljivim skupinama	Broj zaposlenih žena na projektu „Zaželi-Uključi se III“	17	17	A100311 Crveni Križ Čazma
	Broj krajnjih korisnika projekta „Zaželi-Uključi se III“ – pripadnika ciljane skupine	119	119	A100311 Crveni Križ Čazma
	Broj opremljenih objekata za socijalne skupine građana	3	5	K100301 Opremanje objekata za socijalne skupine građana
	Broj korisnika programa „Pomoć u kući starijim osobama“	22	30	A100312 Pomoć u kući starijim osobama
	Broj korisnika pomoći za osobe s invaliditetom	2	6	A100310 Pomoći osobama s invaliditetom
	Broj korisnika koji primaju naknadu za troškove stanovanja	6	20	A100301 Naknada za troškove stanovanja
6.2. Dodjela subvencija, pomoći i donacija	Broj korisnika sredstava za ogrjev	47	60	A100302 Pomoć za ogrjev
	Broj podmirenih pogrebnih troškova	0	4	A100303 Podmirenje pogrebnih troškova
	Broj korisnika jednokratne pomoći	40	50	A100309 Jednokratne novčane pomoći
	Broj zaposlenih osoba na javnom radu	4	16	A100313 Javni radovi

Mjera 7. Razvoj segmenta kulture i održivo korištenje kulturne baštine u svrhu promicanja kvalitete življenja i daljnjeg razvoja kao i daljnji razvoj i ulaganja u sportsku infrastrukturu te promociju sporta i zdravih životnih navika svih generacija

Svrha ove mjere jest unaprijediti razvoj kulturnog sektora te poticati održivo korištenje kulturne baštine kako bi se povećala kvaliteta življenja i pridonijelo daljnjem razvoju grada. Mjera uključuje očuvanje, obnovu i valorizaciju materijalne i nematerijalne kulturne baštine, jačanje kapaciteta kulturnih ustanova i organizacija, poticanje kulturnog stvaralaštva te razvoj sadržaja koji doprinose društvenoj vitalnosti i identitetu lokalne zajednice.

Svrha ove mjere jest unaprijediti sustav sporta u Gradu Čazmi kroz kontinuirani razvoj i ulaganja u sportsku infrastrukturu, jačanje promocije sporta i poticanje zdravih životnih navika svih generacija. Mjera uključuje izgradnju, obnovu i redovito održavanje sportskih objekata, unapređenje uvjeta za rad sportskih udruga, posebice onih koje rade s djecom i mladima, te jačanje aktivnosti i kapaciteta Športske zajednice grada Čazme.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
7.1. Ulaganja u zaštitu kulturne baštine te očuvanje i promociju kulturnih i povijesnih vrijednosti	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine/kulturno-povijesnih spomenika	2	4	T100701 Zaštita kulturne baštine
7.2. Promicanje kulture i kulturnih sadržaja	Broj organiziranih kulturnih sadržaja i manifestacija	42	44	A100720 Kulturno umjetničko stvaralaštvo
	Broj kulturno-umjetničkih udruga	6	6	A100720 Kulturno umjetničko stvaralaštvo
7.3. Poticanje razvoja sporta i rekreacije	Broj sportskih klubova koji primaju subvenciju za rad	14	14	A100801 Redovna djelatnost Športske zajednice
7.4. Unaprjeđenje dostupnosti sportsko-rekreacijskih sadržaja	Broj obnovljenih sportskih terena/igrališta	0	3	T100801 Sportsko rekreacijski park

Projekt u provedbi: Cjelovita obnova muzeja Čazma

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Cjelovita obnova Muzeja Čazma	Broj obnovljenih kulturnih objekata	Prioritet 2. Podizanje kvalitete života na području cijele Županije, Posebni cilj 7. Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacije civilnog društva, Mjera 7.1. Razvoj segmenta kulture i održivo korištenje kulturne baštine u svrhu promicanja kvalitete življenja i daljnjeg razvoja

Projekt u pripremi: Rekonstrukcija sportsko-rekreacijskog centra

Rekonstrukcija sportsko-rekreacijskog centra obuhvatila bi obnovu balon dvorane kapaciteta 250 mjesta za različite vrste sportova, rukometno igralište, košarkaško, teren odbojke na pijesku, dva teniska terena. Obnova bi omogućila bolju kvalitetu i standard za treniranja, natjecanja i razne sportske manifestacije na području grada Čazme kao i omogućavanje bavljenja novim sportovima.

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Rekonstrukcija sportsko-rekreacijskog centra u Čazmi	Broj obnovljenih sportskih terena/igrališta	Prioritet 2. Podizanje kvalitete života na području cijele Županije, Posebni cilj 7. Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacije civilnog društva, Mjera 7.3. Daljnji razvoj i ulaganja u sportsku infrastrukturu te promociju sporta i zdravih životnih navika svih generacija.

Potencijalni projekti u mandatnom razdoblju:

- Izgradnja olimpijske streljane
- Izgradnja atletske staze
- Izgradnja dva padel terena
- Natkrivanje sportskih terena u sportsko-rekreacijskom centru kako bi bili u funkciji tijekom cijele godine
- Izgradnja dodatnog terena za odbojku na pijesku s ciljem održavanja prvenstva
- Izgradnja igrališta za mali nogomet
- Obnova kazališnih dasaka u kino dvorani Centra za kulturu Čazma
- Rezidencijalni programi za umjetnike iz Hrvatske i inozemstva
- Festival suvremene umjetnosti i dizajna – fokus na mlade autore
- Razvoj kreativnog inkubatora za kulturne star-up (gaming, glazba, film, dizajn)

Mjera 8. Jačanje ulaganja te podizanje razine svijesti o značaju OCD-ova i društvenog poduzetništva za razvoj Županije

Svrha ove mjere jest jačanje ulaganja u organizacije civilnog društva te podizanje razine svijesti o njihovoj važnoj ulozi u razvoju lokalne zajednice. Naglasak je na potpori humanitarnim udrugama i udrugama koje djeluju u području socijalne skrbi, kao i na jačanju njihovih kapaciteta za provedbu projekata od lokalnog značaja.

Provedbom mjere osigurava se stabilniji i učinkovitiji rad OCD-a, njihovo aktivno uključivanje u društveni život Čazme te razvoj partnerskog odnosa između lokalne samouprave i civilnog sektora. Time se doprinosi socijalnoj koheziji, humanitarnim aktivnostima, većoj uključenosti građana te kvalitetnijoj provedbi programa od javnog interesa.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
8.1. Redovan rad udruga	Broj udruga	5	7	A100401 Sredstva za rad udruga građana A100402 Grad – prijatelj djece A100404 Savjet mladih Grada Čazme

Mjera 9. Uređenje sustava gospodarenja otpadom

Svrha ove mjere jest unaprijediti i sustavno urediti gospodarenje otpadom na području Grada Čazme kako bi se osigurala viša razina zaštite okoliša, učinkovitije upravljanje resursima i usklađenost s nacionalnim i EU standardima. Mjera obuhvaća poboljšanje sustava prikupljanja, odvoza i obrade otpada, poticanje odvojenog prikupljanja i recikliranja, unaprjeđenje komunalne infrastrukture te jačanje svijesti građana o važnosti odgovornog postupanja s otpadom.

Provedbom mjere smanjuje se količina miješanog komunalnog otpada, unapređuje kvaliteta života stanovnika te doprinosi dugoročno održivom i ekološki odgovornom razvoju grada.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
9.1. Uspostava cjelovitog sustava za održivo gospodarenje otpadom	Količina odvojeno prikupljenog otpada (t)	214,92	280	Komunalije d.o.o.
	Količina miješanog komunalnog otpada odloženog na odlagalište Johovača (kg)	147 980	147 980	
	Broj kućanstava kojima je omogućeno odvojeno prikupljanje otpada	2400	2400	
9.2. Gospodarenje otpadom	Broj saniranih odlagališta otpada	0	1	K101401 Sanacija odlagališta otpada Bukovina

Ostali mogući projekti u mandatnom razdoblju:

- Sanacija i zatvaranje odlagališta „Bukovina“

Zatvoreno odlagalište komunalnog otpada „Bukovina“ nalazi se na području grada Čazme. Potrebno je trajno sanirati zatvoreno postojeće odlagalište prema projektnom rješenju.

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Sanacija i zatvaranje odlagališta Bukovina u Čazmi	Sanirano odlagalište	Prioritet 3. Zelena i digitalna tranzicija, Posebni cilj 9. Razvoj okolišne infrastrukture, Mjera 9.1. Uređenje sustava gospodarenja otpadom

Mjera 10. Ulaganja u razvoj sustava za djelovanja u kriznim situacijama (pandemije, elementarne prirodne i druge nepogode i ugroze)

Svrha ove mjere jest unaprijediti kapacitete Grada Čazme za djelovanje u kriznim situacijama, uključujući pandemije, elementarne nepogode i druge oblike ugroza. Mjera obuhvaća jačanje sustava civilne zaštite, osnaživanje Vatrogasne zajednice grada Čazme te razvoj učinkovitih procedura i opreme za brzo i koordinirano reagiranje u kriznim okolnostima.

Provedbom mjere osigurava se veća otpornost lokalne zajednice, brža i učinkovitija reakcija na krizne situacije, zaštita života i imovine građana te dugoročna održivost sustava za upravljanje rizicima i kriznim događajima u Gradu Čazmi.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
10.1. Pобољшanje opremljenosti nabavom nove opreme (komplet)	Nabavljena nova oprema	8	11	A100603 Redovna djelatnost Javne vatrogasne postrojbe Grada Čazme
10.2. Pružanje vatrogasne i civilne zaštite	Broj osposobljenih članova DVD-a	128	135	A100601 Vatrogasna zajednica Grada Čazme
	Broj intervencija gašenja požara	59	30	A100602 Civilna zaštita i programi zaštite i spašavanja A100603 Redovna djelatnost Javne vatrogasne postrojbe Grada Čazme

Mjera 11. Poboljšanje prometne infrastrukture

Svrha ove mjere jest unaprijediti prometnu infrastrukturu u Gradu Čazmi kako bi se osigurala sigurnost, funkcionalnost i dostupnost svih oblika prijevoza. Mjera obuhvaća modernizaciju cestovne mreže, uređenje pješačkih i biciklističkih staza, poboljšanje sigurnosti u prometu te poticanje korištenja javnog linijskog prijevoza. Provedbom mjere povećava se prometna povezanost, smanjuje rizik od prometnih nesreća, osigurava bolja mobilnost građana svih dobnih skupina te se doprinosi održivom razvoju prometnog sustava i kvalitete života u lokalnoj zajednici.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
11.1. Unaprjeđenje i razvoj biciklističko-pješačke infrastrukture	km novih pješačkih staza	5,2	12	K101302 Projekti komunalne infrastrukture K101313 Javne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila
11.2. Unaprjeđenje i izgradnja cestovne infrastrukture	km novih javnih prometnica	0	3	K101303 Nerazvrstane ceste
11.3. Razvoj i poboljšanje uvjeta za siguran promet	Integracija specijalističkih rješenja – videonadzor (7) i solarna autobusna stanica (1)	0	8	K101309 Građevine i uređaji javne namjene
11.4. Razvoj i poboljšanje uvjeta za parkiranje	Broj novoizgrađenih parkirališnih mjesta	331	400	K101307 Javna parkirališta
11.5. Održavanje javnih prometnica i nerazvrstanih cesta	km održavanih nerazvrstanih cesta	72	80	A101201 Održavanje nerazvrstanih cesta

Projekt u provedbi: Izgradnja nogostupa – naselje Bosiljevo

Izgradnjom nogostupa u naselju Bosiljevo povećati će se sigurnost svih sudionika u prometu jer je riječ o frekventnoj državnoj cesti.

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Izgradnja nogostupa na relaciji Čazma-Dapci	km novih pješačkih staza (nogostupi)	Prioritet 3. Zelena i digitalna tranzicija, Posebni cilj 10. Jačanje integriranog prometa, Mjera 10.1. Poboljšanje prometne infrastrukture (cestovna, željeznička, zračna, biciklistička, javni prijevoz)

Projekt u pripremi: Rekonstrukcija ulice sv. Andrije

Rekonstrukcija obuhvaća izgradnju kružnog toka radi povećanja sigurnosti te rekonstrukciju nogostupa, oborinsku odvodnju i novi kolnik do naselja Grabovnica.

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Rekonstrukcija ulice Sv. Andrije u Čazmi	km novih javnih prometnica	Prioritet 3. Zelena i digitalna tranzicija, Posebni cilj 10. Jačanje integriranog prometa, Mjera 10.1. Poboľšanje prometne infrastrukture (cestovna, željeznička, zračna, biciklistička, javni prijevoz)

Potencijalni projekti u mandatnom razdoblju:

- Izgradnja pješačkog mosta Vustje-Medjame
- Izgradnja nogostupa Moslavačka ulica i dio naselja Suhaja na ŽC 3128 (ŽUC BBŽ)
- Izgradnja parkirališta kod Doma hrvatskih branitelja u Čazmi na k.č.br. 1915/1 k.o. Čazma
- Izgradnja parkirališta kod sportske dvorane u Čazmi na k.č.br. 2625/1
- Izgradnja nogostupa u Voćarskoj ulici
- Izgradnja nogostupa u ulici Hrvatskih branitelja
- Izgradnja autobusnih stajališta na području grada Čazme

Mjera 12. Promocija i brendiranje županijskog gospodarstva, privlačenje ulaganja te razvoj turističke infrastrukture i selektivnih oblika turizma

Svrha provedbe ove mjere na području Grada Čazme jest unaprijediti turističku prepoznatljivost grada, potaknuti razvoj gospodarstva kroz privlačenje novih ulaganja i osigurati uvjete za održiv i konkurentan turistički rast. Mjera je usmjerena na jačanje brenda Čazme kao destinacije aktivnog, sportskog i prirodnog turizma, oslanjajući se na jedinstvene sadržaje poput projekta Čazma Natura, biološkog kupališta i okolnih ruralnih krajobraza.

Grad želi stvoriti povoljno investicijsko okruženje kroz unapređenje infrastrukture, osiguravanje dostupnih poslovnih zona, promociju projekata spremnih za ulaganje i sustavno pozicioniranje grada kao poželjne lokacije za investicije.

Svrha ove mjere je osigurati dugoročni turistički i gospodarski rast Grada Čazme kroz stvaranje prepoznatljive, održive i konkurentne destinacije koja privlači posjetitelje, investitore i nove razvojne projekte.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
12.1. Poticanje održivog razvoja turizma	Ukupan broj turističkih noćenja	1427	1600	n/p
	Ukupan broj turističkih dolazaka	463	550	n/p

Potencijalni projekti u mandatnom razdoblju:

- Izgradnja hotela zbog nedovoljno smještajnih kapaciteta na području grada te dodatnog objekta-restorana
- Inovacijski centar i hub za start-up poduzeća
- Program subvencija za zeleno poduzetništvo i kružno gospodarstvo
- Razvoj industrijske zone
- Poljoprivredni klaster s fokusom na lokalnu proizvodnju i izvoz

Mjera 13. Ulaganja u razvoj kapaciteta za kvalitetno i participativno upravljanje, uspješnu pripremu i provedbu razvojnih projekata/programa te vrednovanje realizacije razvojnih programa

Svrha ove mjere jest unaprijediti kapacitete Grada Čazme za kvalitetno i participativno upravljanje te učinkovitu pripremu, provedbu i vrednovanje razvojnih projekata i programa. Mjera je usmjerena na jačanje stručnog i organizacijskog kapaciteta gradske uprave, osiguravanje transparentnog poslovanja te unaprjeđenje digitalnih alata i procesa.

Provedbom mjere Grad Čazma potiče učinkovitu i pravovremenu pripremu projekata i razvojnih programa, olakšava suradnju s građanima i pružanje kvalitetnih javnih usluga, osigurava veću participaciju lokalne zajednice u donošenju odluka te doprinosi transparentnosti, odgovornosti i dugoročnoj održivosti lokalnog upravljanja.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
13.1. Aktivnosti vezane za redovnu djelatnost - pravno normativni poslovi	Broj općih akata	30	50	n/p
13.2. Jačanje kompetencija i unaprjeđenje sustava lokalne uprave	Broj zaposlenika samoupravne jedinice koji su sudjelovali u dodatnim edukacijama	12	12	A100901 Redovne aktivnosti upravnih odjela
	Integracija specijalističkih rješenja	0	6	A100901 Ulaganje u opremu
13.3. Priprema projekata za sufinanciranje sredstvima EU fondova	Broj projekata JLS kojima je odobreno sufinanciranje sredstvima EU fondova	3	6	A100902 Otplata kredita

Mjera 14. Smanjivanje negativnih demografskih trendova putem različitih potpora (pronatalitetna politika)

Svrha provedbe ove mjere jest smanjiti negativne demografske trendove te potaknuti održiv rast i ravnotežu stanovništva kroz sustavne mjere pronatalitetne politike i podršku obiteljima. Provedbom mjere osigurava se poticajno okruženje za obitelji, smanjuju se financijski tereti odgoja i školovanja djece te se potiče obrazovanje i socijalna uključenost mladih. Time se doprinosi jačanju demografske stabilnosti, povećanju kvalitete života građana i stvaranju uvjeta za dugoročni održivi razvoj lokalne zajednice.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
14.1. Provedba natalitetnih politika i zaustavljanje iseljavanja mladih	Broj dodijeljenih potpora za novorođenčad	59	80	A100304 Pomoć za novorođenu djecu
	Broj učenika koji su dobili besplatne udžbenike	581	590	A100307 Pomoć za kupnju udžbenika

Potencijalni projekti/programi u mandatnom razdoblju:

- Obnova društvenih domova
- Sufinanciranje kupnje/obnove/opremanja prve nekretnine za mlade obitelji

Mjera 15. Osnaživanje djelotvornog i učinkovitog upravljanja s naglaskom na razvoju najmanje razvijenih ruralnih područja te kvalitetnom upravljanju imovinom

Svrha ove mjere jest unaprijediti kapacitete Grada Čazme za kvalitetno i participativno upravljanje, pripremu i provedbu razvojnih projekata i programa. Mjera doprinosi transparentnom poslovanju, digitalizaciji procesa, boljoj suradnji s građanima i učinkovitim pružanju javnih usluga, jačajući ulogu gradske uprave u razvoju lokalne zajednice.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
15.1. Digitalizacija usluga javne uprave i otpornost na klimatske promjene	Integracija specijalističkih rješenja - digitalno rješenje	0	1	K100901 Ulaganje u opremu

Mjera 16. Ulaganja u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija

Mjera 16. obuhvaća ulaganja u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija – osnovnoškolsko obrazovanje, Grad Čazma je preuzeo osnivačka prava nad Osnovnom školom Čazma 1.1.2024. godine.

Svrha ove mjere je unaprijediti infrastrukturne kapacitete osnovnoškolskog obrazovanja sa ciljem osiguravanja jednosmjenske nastave na području grada Čazma.

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
16.1. Redovna djelatnost OŠ Čazma	Ukupan broj upisane djece	560	560	A100901 Redovna djelatnost OŠ Čazma
16.2. Unaprjeđenje uvjeta za osnovnoškolski odgoj i obrazovanje	Broj izgrađenih objekata	0	2	K1019013 Investicijski programi

Projekti u tijeku/pripremi:

Naziv projekta:	Pokazatelj rezultata projekta	Usklađenost sa Planom razvoja BBŽ 2022.-2027.
Dogradnja Osnovne škole Čazme – u tijeku	Broj izgrađenih objekata	Prioritet 1. Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva, Posebni cilj 4. Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja u Županiji, Mjera 4.2.Ulaganja u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija
Dogradnja Područne škole Gornji Draganec i školsko-sportske dvorane	Broj izgrađenih objekata	Prioritet 1. Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva, Posebni cilj 4. Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja u Županiji, Mjera 4.2.Ulaganja u obrazovnu infrastrukturu i opremanje obrazovnih institucija

7. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVEDBE

Kako bi se pravovremeno pristupilo planiranju sredstava za provedbu mjera odnosno povezanih aktivnosti i projekata, nužno je pripremiti indikativni financijski okvir provedbenog programa s jasnim prikazom povezanosti utvrđenih mjera i pripadajućih ključnih aktivnosti i projekata s odgovarajućim stavkama u proračunu.

Za svaku mjeru utvrđenu u provedbenom programu jedinice lokalne samouprave u Prilogu 1 provedbenog programa utvrđene su odgovarajuće stavke u proračunu jedinice lokalne samouprave na kojima će biti planirana sredstva za provedbu (šifra i naziv aktivnosti/projekta u proračunu jedinice lokalne samouprave).

Praćenje i izvještavanje sastavni su dijelovi procesa strateškog planiranja. Praćenje napretka u provedbi provedbenog programa jedinice lokalne samouprave obuhvaća procese prikupljanja, analize i usporedbe podataka o utvrđenim pokazateljima rezultata kojima se sustavno prati napredak provedbe mjera utvrđenih u aktu strateškog planiranja.

Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog propisani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, br. 6/19).

Godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa jedinice lokalne samouprave je izvješće o napretku u provedbi mjera, aktivnosti i projekata te ostvarivanju pokazatelja rezultata iz kratkoročnih akata strateškog planiranja koje nositelj izrade provedbenog programa podnosi izvršnom tijelu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave jednom godišnje.

Obveznik izrade godišnjeg izvješća o provedbi provedbenog programa jedinice lokalne samouprave je lokalni koordinator. Lokalni koordinator izvještava regionalnog koordinatora o izradi godišnjeg izvješća.

Ukoliko provedba određene mjere doprinosi ostvarenju određenog cilja Programa Ujedinjenih naroda o održivom razvoju do 2030. godine (UN Agenda 2030), tada se navedenoj mjeri tijekom izrade u Prilogu 1 provedbenog programa dodjeljuje oznaka (SDG i broj cilja ili pripadajućeg podcilja održivog razvoja).

Ukoliko provedba mjere ne doprinosi ostvarenju ciljeva održivog razvoja tada je na odgovarajućem mjestu potrebno unijeti oznaku nije primjenjivo –(n/p).

PRILOG 1. Tablični predložak za izradu provedbenih programa

Tekstualnom dijelu akta prilaže se popunjeni tablični prikaz - Prilog 1 Predložak za izradu provedbenih programa JLS (.xlsx elektronički format), koji može sadržavati:

Popis mjera i planiranih rokova provedbe

- naziv i svrha provedbe mjere
- podatak o planiranom roku provedbe pojedine mjere
- popis ključnih aktivnosti nužnih za provedbu pojedine mjere
- podatak o planiranom roku postignuća ključnih aktivnosti tijekom provedbe pojedine mjere
- podatak o upravnom tijelu JLS nadležnom za provedbu pojedine mjere

Pokazatelje rezultata

- naziv pokazatelja rezultata
- početna vrijednost pokazatelja rezultata
- ciljana vrijednost pokazatelja rezultata po godinama, za svaku godinu provedbe pojedine mjere

Poveznicu s proračunom

- procjena ukupnog troška provedbe mjere (u EUR)
- program u proračunu JLS (oznaka i naziv) – za troškove provedbe pojedinog posebnog cilja
- aktivnost ili projekt u proračunu JLS (oznaka i naziv) – za troškove provedbe pojedine mjere, aktivnosti odnosno projekta

Druge relevantne podatke o mjeri

- oznaku vrste mjere (reformске, investicijske i ostale)
- oznake doprinosa mjera JLS ispunjenju obveza uređenih posebnim propisima
- oznake poveznice s ciljem/podciljem održivog razvoja UN Agende 2030 (SDG)
- oznaku doprinosa zajedničkim prioritetima Europske unije, odnosno doprinosa zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji